

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 30. ANULU XVII.

Telegrafulu esse de done ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalteparti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile de Monachia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe unu anu pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 1325 Aprile 1869.

Nr. cons. 351 ex 1869.

Catra inspectoratele districtuali de scole din Archidieceza noastra gr. orientala din Ardelu.

Inaltulu Ministeriu r. ung. de Cultu si Invetiamentu, prin rescriptulu seu din 17 Martiu a. cur. Nr. pres. 435, arata acestui Consistoriu, ca Supremulu Inspectoratu scolasticu archidiececanu, ca, dupa raportele ce i s'au facutu, starea scoleloru confesionali din patria nu corespunde decisiuniloru cuprinse in § 11 alu articolulu de lege 38 din anulu 1868, anume Inaltulu Ministeriu arata, ca edificie scolastice si odaie pentru invetiamentu suntu necorespondietore si in multe locuri nesanatoase si in stare rea, si ca in deosebi s'aru fi descoperitu urmatoarele defecte: a) nu se tiene terminulu de 8 luni, statoritu prin lege pentru cercetare scoleloru, si dapa esamenele de primavera din Martiu in multe locuri cercetarea scolei incetaza de totu; b) copiii obligati de a cerceta scola, o cercetaza forte neregulatu si in privintia acest'a nu se face aratare nici la oficiulu parochialu, nici la celu comunalu; c) scolele afara de o tabla pentru computu si tabele de parete pentru cetire nu au nici unu altu aparatu de invetiamentu; d) defectulu celu mai esentialu e, ca din obiectele de invetiamentu, prevediate in lege, se invatia prea putinu, si preste totu afara de invetiatura religioanei si de computu nu se invatia de regula nimic altu-ceva.

In legatura cu cele din acesta harthia ministeriale datoriu sum a aminti cu acestu privilegiu, cumca atatu sinodele nostre din an. 1850, si 1864, si congresulu nationalu romanu bisericescu din an. 1868, cat si Consistoriulu nostru tote leau facutu cele ce recere crescerea si luminarea poporulu nostru credinciosu, si inaintarea trebii scolare, si ca prelanga tote stradanile neobosite ale Consistoriulu nostru, ale Protopopiloru ca directoriloru districtuali de scole, ale preotimei si comnelorु nostre bisericesci, n'amu potutu spori atatu, catu amu fi potutu spori de nu nearu fi impedeatu urmarile naturali ale pusetiunei nostre bisericesci si nationali din timpu de mainainte, care tote Consistoriulu nostru leau aratau inaltulu Gubernu cu mai multe ocazioni si cu deosebire la an. 1865 candu inaltu acelasiu au scrisu Consistoriulu, ca starea interna si esterna a scoleloru nostre infatisiaza o icona trista; ca adeca: „inaltulu Gubernu sa nu credia, ca si cum scolele nostre preste totu aru infatisia o icona trista, pentru ca cladirile scolare numai in parte suntu neglese, si in parte suntu bine grijite, si asiá roga pre Inaltu-Acelasi a nu se machina, ca si cum starea cea esterna a scoleloru nostre preste totu aru infacisia icona cea mai trista, caci aci vinu a se considera mai multe impregiurari, si adeca, ca legislatia patriei nici candu nu s'au ocupatu cu treb'a cultarei poporulu, dicendu: rusticus praeter mercedem laboris nihil habet; caci comunele nu suntu organizate politicesce nici pana astadi, ca poporulu tieranu simte si astadi urmarile fostei grelei sele iobagiu atatu mai multu, cu catu lu apasa si scumpetea mare, si anii cei neroditori, si feliuritele vijelii elementari, care l'au ajunsu in cesti ani din urma. Aceste impregiurari tragu apoi dopa sine si frecuentarea iregulata de scola a copiiloru, si negligarea gradinariloru de pomi in multe locuri, iera in altele lipsirea loru totala. Cumca voru fi si astfelu de casuri, unde cladirile scolari s'au ruinatu din negrija individiloru bisericesci si politici, cari suntu chiamati a tine cladirile acestea in buna stare, e-te afara de tota indoie'a; inse ca neajansurile acestea se se pota indrepta, dupa parerea smerita a subscrisului Ordinariatu s'aru cere colaudarea speciala a individiloru, cari s'au meritatu in ingrijirea infintiarei

si a sustinerei cladiriloru scolari in bun'a stare si a imultirei lefiloru dascalesci, precum si infruntarea speciale a toturorु, cu a carorु vina s'au ruinatu acele cladirile scolari si lefule dascalesci au scadiutu, caci altcum nu se ajunge scopulu.

Spre delaturarea unorु asemenea defecte, ce s'aru afla in scolele nostre confesionali, in conformitate cu recusiuniunea Inaltulu Ministeriu, vi se aduce aci inainte in traducere romanescă respectivelu decisiuni, cuprinse in susu citatulu articulu de lege pentru scolele poporali. Acea lege prescrie:

1, ca edificie scolastice sa se asiedie in locuri sanetose, uscate, odaile sa fia spatiose, amesurate numerulu scolariloru (computandu-se pentru o odaia 60 scolari si pentru fia-care scolaru unu spatiu de 8—12 urme patrate), sa fia luminose, si sa se pota usioru svent'a;

2, baietii sa fia deosebiti de baiete, si incatu e cu putintia sa se instrueze in odai separate, unu invetiatoriu de regula sa nu aiba mai multi decatu 80 elevi, ear in casuri estraordinari prin invoirea autoritatiloru scolastice superioare se potu face abateri dela acest'a regula;

3, invetiatori potu fi si de aci inainte numai individii, cari au absolvitu cursulu pedagogicu intregu si cari dupa depunerea esamenulu prescriu au primitu decreto, — seu deca n'au terminatu cursulu pedagogicu intr'unu institutu publicu, au depusu in unu asemenea institutu atatu esamenulu teoreticu catu si celu practic cu succesu bunu, — eara invetiatorii, cari la publicarea legi acesteia au fostu in oficiu, se lasa in oficiulu loru, dar sunt indatorati a-si dovedi inaintea autoritatiloru, ce inspectioneza scolele, esperintia si destitutea de a instrui, — ear cei ce nu potu dovedi acest'a, se potu deoblig'a a face unu cursu supletoriu in vacantele de vera la institutulu pedagogicu;

4, in scolele poporali trebe sa se predea celu putienu urmatoarele obiecte de invetiamentu:

a) invetiatur'a religioanei si a moralei,
b) cetirea si scrierea,
c) computulu de rostu si in scrisu si cunoscintia mesuriloru din patria,
d) gramatic'a,
e) elementele fizice si istoriei naturale, cu privire la modulu de vietuire si la districtulu, de care se tienu parintii majoritatii copiiloru,
f) geografi'a si istoria patriei,
g) inviatii practice asup'a economiei campului si cu deosebire asup'a gradinaritului,
h) cunoscintia pe scurta a drepturiloru si detorintielorु cetatienesci,
i) cantarea,
l) deprinderi corporali (gimnastice), cu privire la exercitiulu militarescu.

5, Scolele sa fia prevediate cu table, incatu e cu putintia cu globulu pamentului, cu mappe, cu icone pentru istoria naturale si preste totu cu cele mai necesarie aparate de invetiamentu;

6, cercetarea scoleloru pe sate sa tienu celu pucinu 8 luni si in orasie celu pucinu 9 luni.

priliu 1868 Nro. 105 din Buda-Pesti Közlöny. — Nr. cons. 528. 1868. —

Totodata spre a corespunde legii susamintite, se voru face pregatirile necesarii, ca dela inceputulu anulu scolariu 1869/70 sa fia randulu invatiemantulu in scolele poporali si capitali amesuratu legii susamintite; randulu acest'a se va publica mai nainte de inceputulu anulu scolariu viitoriu.

Acestea se comunica Inspectoratelorु districtuali de scole spre strinsa observare si apoi publicare directoriloru locali de scole si dascaliloru de scole parochiali si capitale precum si aceea, ca in tipografi'a archidiececana se afla tabele pentru cunoscerea literiloru si cetire cu pretiu de 10. cruceri mon. aust. — apoi si cartea despre gradinaritu cu 50 cruceri. Sabiu din Siedintia consistoriale, tenuta in 27. Martiu 1869. *)

Archiepiscopulu si Mitropolitulu
Andreiu m. p.

Drumul de feru transilvanu.

Acestu drumu dupa multe chinuri, a intratu si in tier'a noastra pana la Alb'a-Joli'a, lucru deja destulu de cunoscutu. Ori-unde se infunda drumulu de feru, precum e acest'a si in Transilvania, nu e de a se accepta vre-unu resultatu asiá cine sci catu de imbucuratori, mai alesu deca tier'a unde se infunda unu drumu de feru se afla in starea cea negrita, desbracata de bunetatile civilizatiunei in o mesura asiá mare si incarcata de greutate, pana preste capu. Resultatele suntu acolo de acceptatu, unde se afla o industria de ori-ce ramu asiá incatu sa se faca esporturi intr'acolo in catrau duce drumulu din tier'a

Lin'a e prea scurta pentru ca sa putemu fi simtitu bine ce influentia are drumulu asup'a locuriloru celoru din nemijlocita apropiare a drumulu de feru, cu deosebire unde se afla statiuni. Urmarea firesca, carea avemu sa ni-o deducemu si aci ne spune ca influentia trebe sa fia, numai pentru ca acest'a se fia buna se recomanda celoru mai numerosi ore-care grigia, pentru ca speculatii, cari vinu sa exploreze bunetatea drumulu de feru, computa forte multu la neesperintia acelor'a din poporu, cari nu au fostu pote mai multu de doue mile din locul nascerei sele. Atentionea loru e indreptata asup'a loculu pre care, deca li se pare, voru sa se faca stapani si sa-lu foloscsca cladindu case pentru ospetarii, bolte, magazine, din cari ei tragu, dupa ce comerciulu va deveni mai viu, folosu insutitu.

Cei ce s'au pututu incredintia pana acum putienu de ore-si care folosu alu drumulu de feru sa nu se radieme multu pre credintia acest'a, ci se cugete ca acest'a s'a facutu umblatoriu numai de vr'o cateva luni, sa cugete ca are sa se intinda spre orientu, si lumea va sa se misce in susu si in josu prin tier'a noastra si atunci tote lucrurile ce se potu folosi de omeni se voru radica in pretiu, fia care dopa proportiunea sea.

Vedemu ca pana acum, candu noi, d. e. de aici din Sabiu, simtindu forte putienu influentia drumulu, si in privintia unorु articulu pretiurile suntu la o inaltime ne mai pomenita pana aci. Eseptiune facu cerealele, cari in o parte insemnata de locu, pana mai la gur'a drumulu de feru, suntu asiá de eltine incatu agricultorulu nici lucrulu nu silu scole din transele.

Fiindu ca ni e vorb'a despre cereale repetim ceea ce amu disu cu alte ocazioni ca o de-

*) Invetiatorii suntu datori a petrece in protocolulu scolariu acestu Cerculariu, si apoi publicanduse prin parochii respectivi in Biserici, are a se pastra bine in archivulu parochialu.

svolare a ramului acestuia de industria, pentru de a face câştig cu ea, totu deun'a va rentă putienu, din cauza ca suntemu incungiurati de trei părți cu locuri, cari producu și mai cu inlesnire și mai cu putienu lacru mai multe bucate, și apoi au și locuri la îndemâna, unde sa le depuna cu spese mai putienu pentru esportare in comerțulu celu mare. Pote nu va fi de prisosu a atrage și cu ocaziunea acésta atentiunea agricultoriloru asupra impregiurării acéstei și totu odata a adauge, ca nu va fi reu deca voru cautá a produce alti articuli, adeca, crescendu vite de totu felulu seu prasindu vinuri și plante de acele ce au cautore pentru meserii și comerciu.

Urmându vocii acéstei naturali și ingrigindu autoritățile publice de drumuri mai bune de comunicațiune de cum le avem astadi și influiți'a drumului de feru va fi mai binefacătoare asupr'a ómeniloru noștri din tíera. Negandinduse cineva astfelu și nesondându impregiurările de fatia și neorientându-se in ele, va sa se trezísca ca dramutu de feru lu desbraca și lu lasa de feritu.

Pentru cá sa aiba cetitorii noștri o idea despre miscarea ce a produsu drumulu de feru in tíera pâna acum impartasimú aci unele date, cari arata in cifre ce pote drumulu de feru inca pâna acum. Asiá vedemu ca in

lun'a lui Ianuáriu a. c. nrulu calatoriloru a fostu 8491, iera povér'a 136,835-02 mági; venitul dela calatori, pachete, poveri a fostu 45,783 fl. și 31 xr.; in

lun'a lui Februáriu a. c. nrulu calatoriloru a fostu 8476, iera povéra s'a espedatu 374,741 mági 28 puncti; venitul a fostu 54,977 fl. 8 xr.; iera in

lun'a lui Martiu a. c. nrulu calatoriloru a fostu 10,821, povéra a fostu 196,728 mági 34 puncti; venitul 63,372 fl. 31 xr.

Eveneminte politice.

Senatul imperiale se va inchide in 6 seu 8 Maiu cu unu cuventu de tronu. Delegatiunile se voru aduná in Iuliu in Vien'a pentru desbaterea bugetului comunu. Pâna la deschiderea delegatiuniloru, voru lucrá dietele provinciale. In tómna se aduna senatul imperiale in o sesiune noua.

Majestatea Sea Imperatulu și Regele, reprobéza, prin unu rescriptu pré inaltu din 11 Aprile adresatu cátra banulu și diet'a Croatiei, unele puncte din art. de lege despre regimulu supremu autonomu alu tierii adasu in siedinti'a dietale in 20 Martie a. c. și se adreséza cátra ministrulu croato-slavonodalmatinu, cá motivandu reprobatiunea, sa se aduca prin banulu și presiedintele dietei la cunosciati'a dietei croato-slavona: și modificându acésta punctele reprobate in sensulu proiectului regimului sa'lu asterna iera-si spre sanctiunare.

In urm'a acésti rescriptu pré inaltu, banulu Croatiei bar. Levin Rauch se adreséza cátra dieta și motivandu reprobarea celor 5 puncte din art. de lege arata modificarea facuta din partea Majestáției Sele, ce privesce mai multu partea formala și óre-si cari pretensiuni necuitalabile a dietei și recomanda casei representative acésta schimbare promitiendu totu odata, ca deca diet'a va primi acésta modificare, autonomi'a regatului Croatiei, Slavoniei și a Dalmatiei se va sanctiuná și principiulu de responsabilitate și constituționalismu se va garantá in sensulu otariloru §-ului 44 și 50 a art. de lege despre complanarea dreptului de statu, intr'unu modu mai acomodat.

Revista diuáristica.

Nrulu celu mai próspetu din „Osten“ are unu articulu intitulatu: „la situatiunea interna“ de cuprinsulu urmatoriu:

„Din di in di provisorulu situatiunei nóstre interne devine mai in valóre, și lanaticii legiloru din Decembre, cari in fati'a opusetiunei boemice, polone, slovene și tirolice, cá nisce musulmani, arunca totu ce nu se afla in coranulu loru, suntu aprópe de pericululu de a suferi naufragiu.“

Dupa introducerea acésta díce ca se va retaci cineva, crediendu ca cu denumirea unui presiedinte alu cabinetului cislaitanu se va domoli pericululu amintitu. „Osten“ cere unu programu, nu unu barbatu, carele sa unéscá popórele senatului imperiale și prin acésta sa se termine superbi'a magiara, carea vrea sa dicteze legi imperiului intregu, și in Pest'a sa se lase de pretensiunea ridicula, ca o rasa asiá neculta și necapace de ceva, cum e cea magiara, e sórele impregiurulu cáru celalalte popóre „inaltu civilisate“ a le monarchiei sa se grupeze, cá nisce stele fipte impregiurulu ei. („Der Osten“ uita numai ca ras'a cea ma i inaltu civilisata din imperiu totu asiá a vrutu sa faca, și vrea inca, precum vomú vedé din articulu mai la vale. Ea a avutu apoi slabiciunea de a nu-si sci pastrá pusetiunea in carea se afla, ci a o parasi singura, numai la simpl'a imaginatiune, ca centralisându totu și germanisându totu va sa faca lucruri mari: — o Germania dela marea nordica pâna la Bosforu și marea négra, cu 80 milióre de nemti, reerutati din totu felulu de nationalitati. R.)

Díce numai decátu apoi „Osten“ ca naturalea drépta-cumpena (ecuilibrulu) a factoriloru statului nostru e smintita dela locu, ceea ce trebuie indreptatu și rolulu conducatoriu sa-lu ia ierasi elementele acele in mâna, cároru pentru insemnatarea culturalei loru și pentru pretiulu lucrului loru li se si cuvine (adeca: nemti și jidovii. R.)

Un'a trebuie sa-i dámu dreptu lui „Osten“, ca nu legaturile constituționalu tienu popórele grupate

in imperiulu acum austro-ungurescu, pentru ca si mai inainte, cá si acum, ministrii destui se silira din tóte puterile sa risipe imperiulu, in sa nu au putulu.

Mai insemnate suntu pentru politic'a dilei interna urmátóriele pasagie:

„Si preste tóte acéste noi trebuie sa ne nisumim sa desvoltámu in p a c a r e a cu Ungari'a, carea e o putienu recunóscere a ideei imperiali austriace, intr'acolo, cá sa cada paretelu despartitoriu intre cis-si-translaitani'a, și sa ne reaflámu iera-si in unu p a r l a m e n t u c e n t r a l e, care parlamentu sa ea loculu delegatiuniloru și sa faca cu putienu garanti'a unei autonomii mai mari a pártiloru singuratece a le imperiului.“

Unu altu pasagiu ne face sa presupunemu ca cancellariulu B e u s t și ministrulu presiedinte T a a f f e voru urmá o directiune mai mulcomitória, carea va duce la limanulu unoru impregiurári mai consolidate.

„Resolutiunea dietei galitiane e respinsa cu totulu si nu mai remáne alt'a decátu, cas'a deputatiloru și ministeriulu sa ratifice votulu comisiunei ceea ce se va si intemplá. E temeiu de ajunsu de a deplánge unu astfelu de resultatu, pentru ca preste multu seu putienu, regimulu va fi silitu sa revina asupra dorintieloru poloniloru, și tempulu, carele se perde cu ure si certe nefructifere, atunci se va cunóscce ce perdere nereparabile a fostu. De remánu polonii in senatul imperiale ori de lu parasescu — demustratiunea acésta esterióra nu schimba nimic'a in meritulu lucrului, pentru ca in cele din urma nu e vorba de cei vre-o cáti-va deputati, ci de mulcomirea regatului Galitiei.“

In fine inregistréza scirea despra candidatur'a L. d. M. C. M ö r i n g la postulu de presiedinte alu ministeriului cislaitanu; „Osten“ in sa crede in denumirea lui T a a f f e, dupa cum s'a si intemplatu. Acéstu din urma, crede „Osten“, se va intielege cu polonii și cu boemii si apoi va urmá compunerea unui ministeriu de c o a l i t i u n e. Sesiunea acésta in sa va decurge asiá, si numai cea vitória va avé in fatia unu cabinetu nou.

Din „Federatiunea“ aflámu despre unu articulu alu lui „Zkft“ intitulatu dupa alegeri (din Romania). Acésta spune ca agitatiuni au fostu de partea guvernului și a fostu si de partea roșiloru, numai guvernulu nu le-a pututu ascunde asiá cá partid'a practica a roșiloru. Mai la vale continua:

„... Altu-cum ori-cine se insiéla amaru, cându crede ca guvernulu actualu alu Romaniei e inamicu seu si numai contrariu intereseloru nationali. E adeveratu ca capii loru au a luá multe in consideratiune, in sa in momente decidiétórie disparu ori-ce influentie de acéstea

FOISIÓRA.

Descalécarea lui Dragosiu in Moldov'a.

(Epopee in 12 cánturi, de V. Bumbacu.)

(Estrasu dupa „Fóia soc. din Bucovin'a“.)

Cántulu. I.

(Cuprinsulu: Planulu descalcării uredítu de cátra Dragosiu și primitu de fruntasii Marmatiei.)

(Urmare.)

Fruntasii ear s'a siédia pre jiltiuri asteptându Poruncile s'au vestea, s'au ce va fi la rándu. Bogdanu carantulu mári cu sceptru in mân'a dreapta Cátra fruntasii tierii acéstu cuvántu indrépta: Barbatu betráni și tineri, voinici din tíera mea! Voi radimulu acéstei mosii in vreme gré! Multiésca-vi-se anii cuprinsi de fericire, Multiésca ale vóstre isbánde cu marire! Pre astádi fiiu-mi Dragosiu, alu vostru Capitanu, Chiamatu-v'a din tiara, ca sa urditi unu planu, Unu lacru care pote sa inaltie; sa radice Spre fala neamulu nostru, spre o sórte mai fericé, De a fi sa isbutésca sa'lu vada in capetu scoscu, Precum ilu vede in cugetu de inaltu si de frumosu. O! darearu dieetatea din ceru asiá sa fie! Si atunci serbavomu mándre serbári de bucurie. — Deci voi luptasi de nume, ósteni adeverati, Prin cercetare adánca totu lucrulu judecáti! Prin svatori intielepte croiliva o carare Si inaintati cu rávna spre scopulu sántu si mare! Acéste le vorbesce batránu domnitoriu Cu tonu de barbatia, cu glasu patrundiatoriu:

Si sutele de glasuri rasclocotescu pri sala:

„Traiésca Domnulu nostru, alu tierii scutu si fala.“

Si linisce se face si toti voinicii vréu

Ca sa vorbésca Dragosiu, sa-si spuia gândulu seu.

Deci se radica Dragosiu cu chipu de marire,

Voinicu, viteadiu, puternicu si mándru la privire,

Cu plete lungi si negre, cu negri ochi genosi,

De statu nici micu, nici mare, cu focu dela stramosi,

Cu bratielu muschióse, cu pieptu si spete late,

Vingiosu si viu si sprintenu si curagiosu in fapte,

C'o burca preste umeri lasata 'n voi'a sea,

Ear cópsele-i cuprinde o cinga de curea

Cu catarámi de auru si altfelu aurita

Si dela bráu aterna o sabia-ascutita,

Unu daru ce dela tat'a Bogdanu l'a capetatu

Cá pretiu pentr'o bataie, in care-a triumfatu.

Deci Dragosiu se 'ndreptéza spre sotii ce-lu asculta,

Si díce cátra densii cu 'nsufletire multa:

„O! voi fartati de cruce, legati prin infrátre

Spre fapte 'naltiatórie, spre a patriei iubire!

De multu ma 'nvaluesce, si nu-mi ese din gându

Unu visu máreliu si falnicu, cu care me deprindu;

Voi sciti cu totii bine, cáci faim'a ne vestesce,

Ear unii pote anumea vedeiurati ca traiesce

Din némulu nostr' o parte dincolo preste munti,

Ce cá si noi se lupta cu veneticii crunti;

Vorbescu a nóstra limba, ce-i léga si-i direge,

Si-su frati de-alu nostru sánge, crestini de-a nó-

stra lege.

In susu spre miedulu noptiei, in josu spre resaritu

Se 'ntinde, se resfatia acelu pámentu vestitu

Cu munti frumosi si veselí, cu riuri recoróse,

Cu vái incántatórie, cu siesuri largi si grase;

Si-acele mándre locuri, acelu pámentu bogatu

Romaniloru stramosii spre diestre le-au lasatu;

Dar limbile pagáne de prin pregíuru se scóla

Si preste fratii noștri dau busta, dau navala

Si pustiescu si calca si ardu fratiesculu locu

Prin jafuri fára margini, prin sabia, prin focu.

Tatarulu fáru de lege, dusimanulu crucei sánte,

Ce 'n calea sea nu erutia nici mortii din morminte,

Si Leahulu celu fatiarnicu, trufasiu, viclénu si reu,

Ce 'n're 'n pieptu credintia, tataru-i sotiu seu.

Acésti'a suntu vrasmasii, ce bantuiescu si prada

Fratiescile hotare, cá lupi deprinsi la nada.

Ai noștri frati se lupta cu-acéste lipitori

Si-si apera hotarulu calcatu de multe ori;

Dar tíer'a loru e mare, si 'n multe párti croita

Si de mai multe capuri se vede cármuita:

Unu capu domnesce muntii, ear siesu-i impartitu

In optu domnii cu sceptru, cu dreptu deoseb'tu;

Si 'ntre cármaci se nasce galceav' adesu si cértá,

Ce-i fréca si-i desbina, si-i strica si-i intarta.

Dusmanii, vulpi viclene, pandescu insetosiatii

Si navalescu atunceá cându frati-su desbinati

Si cu puteri grodiave de numeróse glóte

Pre rendu cáte pre unulu lovindu usioru 'lu bate

In urma suntu cu totii de dusimani biruiti,

Acésta-i sórtea celoru ce lupta despartiti!

Asiefeliu e statu 'n care, o frati de barbatia,

Viédia fratii noștri in vechi'a loru mosia.

Eu cugetându la densii, prin cugetu amu affatu,

Ca potu sa pice 'n prad'a pagánulu turbatu;

Cáci unde nu-i unire, nu pote fi putere,

Viét'a desbinata e mórte, e cadere!

Priviti la tíer'a nóstra, ce-i mica 'ntr'adeveru,

De-i cumpanesci hotarulu si-lu cerci din firu in peru,

Dar tíer'a nóstra-i tare si-i tare prin unire,

„Despre stimulatiunea cea agitata, in carea traimu de presinte, mai bine ve puteti convinge din faimela cari se respandescu mai in tota dia des- pre crise ministeriali, demissionarea principelui Carolu etc.; — faimela cari cercula pre aici, si apoi se tramitu in Europ'a pre tota dia cu o aviditate nespusa. In fapta insa pre aici nu cugeta nici unu sufletu de omu la vre-o crisa ministeriale seu chiaru la demissionarea principelui; barbatulu acest'a se afla forte bine aici, si afara de acest'a reesindu guvernulu la alegeri cu un'a majoritate absoluta, nu existe nici cea mai mica ansa la o astfelu de resolutiune desperata.

„La deschiderea parlamentului totu lucrulu aru pute veni celu multu pana la o fusiune a partitei guvernamentali cu rosii cei moderati, din carea apoi aru ave sa iesa unu ministeriu fusiunistu, insa si despre acest'a ne indoimu forte tare. O cadere a guvernului numai atunci va pute obveni, candu s'aru exercia asupra Romaniei oresi-cari influentie straine. Despre astfelu de influentie straine insa pana in momentulu presinte nu scimu inca nimic'a.

„Numai un'a impregiurare voiescu a mai atinge, si aceia e conduita actuala a foiteloru austro-magiare facia cu principatele nostre. Limbutia acestoru foie nutrita din alte fonduri dispositiunarie se considera aici forte putienu seu chiaru neci de catu. Tint'a, la care nesuescu ele o conosecemu pre bine, si acest'a suntu banii; si de aceea ridemu noi adese ori de ignorantia, cu care ele scriu despre afacerile nostre. Foiele magiare radica unu scandalu infernalu despre Bratenu si-lu dechiera de celu mai mare inamicu alu Ungariei, care aru voi sa anecheze Ungaria Romaniei. — Ceva mai ridiculosu de catu acesta imputare nu existe; inse asta nu impedece nimicu pentru ca sa nu se mai repetiesca de sute de ori. De vine unu transportu nou de arme in Romania, tota Pest'a este alarmata si sibiara, ca ostea romane e deja la fruntariile Transilvaniei! Poternic'a Ungaria chiama Europ'a intru ajutoriu contr'a „mituticeii Romaniei.“ Intru adeveru aru fi tempulu, ca partitulu guvernamentale ungurescu sa incete odata cu manevrele aceste; caci acest'a este un'a cale cu totulu raticita, care neci odata nu-lu pote conduce la scopulu seu. Scimu noi pre bine ce cugete are guvernulu ungurescu; insa nu fia ingrigitu, noi i vomu sci incrucisat tendintiele. Emisarii platiti de unguri, cari ambla, prin Romania si prepadescu banulu de contributiune storsu de la slovacu, serbu si romanu, nu voru ajuta nemic'a guvernului ungurescu, de aru semana ei intre noi ori cata neintielegere, certa si ura fratieasca. Noi romanii ni conosecemu misiunea nostra; intrigele nu ne voru conduce pre cai rateite; si venindu o'ra care o asceptamu, tota Romania'a ca unulu va fi in peciore, pentru a corespunde

chiamarii ce i este incredintata in orientu, si asceptariloru intregii poporatiuni crestine.“

Ordinatie

ministeriale in privint'a cauzelor urbariali si transgressivniloru.

Ministrulu de interne bar. Bel'a Wenkheim face, prin ordinatiunea sea din 14 Martiu 1869, oresi-care dispositiuni provisorie in privint'a recurselor si a decisiuniloru Gubernului carele desfiintandu-se in 1 Maiu a. c. si perde totu odata si jurisdictiunea, ce o avea in cause urbariale si transgressioni ca instantia a dou'a.

Deci ministrulu ordina ca in cause urbariali si in cause de diferentia provenitorie din acestea intre fostii urbarialisti si fostii domni de pamentu, in cause de servitii restante si incasare a tacselor pentru mori, mai departe in cause diferentiale pentru exercitarea dreptului de crijmaritu si a indreptatiriloru de pasiunutu intre fostii supusi si proprietarii regaleloru, in care cause pana acum erau ca instantia prima deosebitele oficiolate comitatense si districtuale in fundulu regescu magistratele, ca instantia a dou'a Gubernulu, se fia de aci inainte instantia intaiu la vicecomitele, vice-capitanulu, vice jude regescu seu inspectorulu respectivu, iera ca instantia a dou'a oficiolatele, ce functiona pana acum ca instantia intaiu.

Asemenea ordineză si in privint'a transgressivniloru, ca acele sa se judece in instantia prima de judele cercualu (szolgabiro, dulló) in fund. reg. de inspectorulu resp. si in orasie de directorulu politiei, iera in instantia a dou'a de oficiolatele comitatense, districtuale, si magistratele scaunale si cetatienesci.

Decisiuni in instantia a trei'a se voru aduce din partea ministrului de interne resp. la transgressiuni tienatore de politia rurale seu comerciale de ministrulu industriei si a comerului.

Instantiele enumerate aici intra in valore cu 1 Aprilie a. c. Acest'a ordinatiune s'a publicatu din partea Gubernului cu acelu adausu inca, ca opidele care de si nu suntu privilegiate totusi au unu magistratu se fia indreptatite a judeca transgressivnile locale tienatore de judele cercuale prin unu oficialu aptu alu seu.

Unu prospectu asupra cuprinsului intregu a procedurii civile unguresci votate de diet'a din Pest'a in an. 1868.

Procedur'a civile unguresca intra cu 1 Iunie 1869 in valore la tote jurisdictiunile din Transilvania si Ungaria. O tractare detaiata a acestei legi, ce taie afundu in vietia dreptului, trebuie se fia bine-venita atatu juristiloru catu si laiciloru cu

atat'a mai multu, de ore-ce traducerile autentice in cele-lalte limbi ale patriei votate in an. 1868 cu ocaziunea publicarei legii nationalitatiloru, inca nu s'au facutu si prin urmare inca nu ne-au venitu la mana. Caus'a acestei intardieri nu ne e conoscuta. Ne pare reu insa, caci ne tememu, ca bun'a vointia de a aplica si introduce acesta lege noua, va da preste greutati pote neinvingibile.

Si aru fi bine ca regimulu sa nu-si uite cuvintele lui Deak, ce le-au rostitu in cas'a ablegatiloru in siedintia din 24 Novembre 1868 dicendu: „Idea, ca unde populatiunea nu e magiara, procesele sa se porte in limb'a magiara, eu nu o tienu in interesulu natiunii magiare, dara nici esecutabile.

Ce aru dice Deak la ide'a aceea, ca legile in regatulu constitutionalu magiaru se fie unu secretu numai a acelor'a, cari conosecu limb'a magiara si suntu versati in sciintiele juridice magiare.

Din parte-ne, voimu sa contribuimu, ce ne e cuputintia la conoscerea si intielegerea acestei legi noue prin o tractare despre cuprinsulu ei. Academiele de drepturi din Transilvania si esperintia vietiei practice asemenea va contribui pentru intielegerea acestei specialitati. Noi prin tractarea acest'a avemu interesele generali ale publiculu inaintea ochiloru.

Procedur'a cea noua e o lege cam voluminosa, ce cuprinde 594 de paragrafi impartiti in 9 taieri.

In privint'a impartirii sistematice a materialulu, prealveza procedur'a unguresca pre cea transilvana din presentu, si merita recunoscintia, ca nu s'au desconsideratu autorii germani la impartirea procedurii unguresci.

Taierea intai'a tracteaza despre judecatori si adeca; I. despre organizatiunea judecatoriiloru; II. despre sfer'a de activitate a judecatoriului; III. despre competintia judecatoriei.

Otaririle legii despre tote aceste obiecte suntu respandite in manualele de legi statatore pana in 1 Iunie a. c., in norm'a de jurisdictiune, in legile despre constituirea si organizatiunea interna a foruriloru judecatoriesci si in procedur'a civile din Transilvania. Procedur'a unguresca le cuprinde sub titlu „despre judecatori“ si ori si cine, care a facutu studii asupra procedurii civile, va aproba ordinea, in care s'au asediatu otaririle despre judecatori in procedur'a unguresca si o va prefera inaintea incurcaturiloru, ce nu potea domina starea presenta prin o intielegere mai usiora.

A dou'a taiere a procedurii unguresci tracteaza despre partide si adeca, I. despre paratoriu (actoru); II. despre paratu (inctu) si a III. despre reprezentanti seu plenipotentiatii.

In taierea a trei'a, care tracteaza despre procedura, se desvolla mai I. principii generali a proce-

De carea se ngrodiesce dusimanulu in uimire,
Dusimanulu ce se neerca de multu a ne robi,
Si limb'a-ne si legea de totu a le sterpi.
Si deca prin unire unu puman de omeni pote
Sa dea pieptu c'unu dusimanu in luptele de morie,
O! ce-aru putea sa faca vecinii nostri frati
Sub flamar'a unirei fiindu impreunati?
Hei! dec' aru fi de-o mana puternica, tienace
Povetuiti pre campulu resboieloru mortace,
Ar fi-unu poporu de fala, poporu nebiruitu,
Prin numeru, prin virtute, prin numele-i vestitu.
Atunci dusimanii nostri, ce stau cu guri cascate
Vieti'a sa ne sorba, ca fiarele nsetate,
De bratiile romane adancu s'eru sgodu
Si poft'a loru de prada in pieptu s'aru nadusi.
Dincolo fratii nostri cu fal'a aru nainta,
Eara noi dincoce-unu radimu in transii amu cfla
Acestea'su ale mele pareri si scoatintie
Si legi, carile in pieptu-mi au capatatu credintia.
Daru care-aru fi midiloculu si chipu-adevaratu,
Prin care s'aru ajunge unu scopu atatu de inaltu?
Eu mi-amu sleitu din parte-mi unu planu prin cugetare
Si credu ca ni'aru deschide cararea spre scapare;
Cerut'amu dela Tatalu cinci capitani sa-mi dea
Si iera-si ficare din capitani sa-si ia
Cu sine cate-o mie de luptatori alesi,
Feciori de varsta tineri, voinici de cei viteji.
Si sub a mea comanda, de veti increde-o mie,
Uniti sa trecemu muntii. — Si dincolo in campia
Sa ne intalnimu cu fratii si sa ne impreunamu,
Si ajutoriulu nostru si svatulu sa li damu;
Sa fia-a nostra lege si tinta neschimbata
A'i pune subtu o carma puternica intielecta,
O carma barbatasca, unu bratiu neindoicosu,

Cu sufletu si cu vietia, si in lupte curagiosu,
Ce dupa datini vechie aru fi ca sas'aleaga
Prin sloboda vointia de catra tier'a intrega.
Atunci'a voru sa incete galceve si frecari
De pintre fratii nostri; si prospete puteri
Voru infrunta dusimanulu, ce a-di-i amerintia
Sa li robeasca tiar'a prin jugu, prin umilitia.
Acest'a-mi este planulu, ce in cugetu l'amu croitu,
Cu carealu meu parinte si Domnu este invoitu.
Voi! fratiloru de lupta, acum aveti cuvintulu,
Vorbti curatu din sufletu, cum vi sioptesce gandulu!“

Asia vorbesce Dragosiu cu focu de vitejia,
Cu focu cersescu ce-aprinda scantei de bucuria,
Cu stanga radimata de-alu sabiei manunchiu
Ear' drepta-i joica in aeru in linia si n unghiu.
Si glasulu frantastimii prin sala clocotesce:
„Asia, asia sa fie!“ La strigatele aceste.
Din ceru svacnesce-unu fulgeru si pierce scanteindu
Si-unu tunetu greu s'aude pamantulu horducandu.
Frantastii in umilitia se scola si se inchina
Si fie-care in taina sioptesce-o ruga lina.
Deci tunetulu inceata, ear' marele Bogdanu
Cuvantulu ia si dice: „Astu feliu acum unu anu
S'a mai tamplatu candu fiiu-mi se svatua cu mine,
Vorbindu-mi despre planulu aflatu de catra sine.
Atunci ca si acum'a din ceru a fulgeratu
Si trasnetulu cu larma pamantu a scuturatu;
Si atunci'a fulgerase de catra man'a dreapta;
E semnu de imbarbare, e semnu de mare fapta.
Vedeti ca Dumnedieulu, la care ne nchinamu
Si dorulu si durerea prin rugi i le varsamu,
Plecatu-si'a urechi'a spre-a nostre adanci suspine
Si ni-a respunsu prin semne de multu norocu si bine.
Pasiti deci inainte si dativo la svatu,

Caci cerulu se invoesce, caci cerulu e impacatu!“
Acestea le vorbesce si bucuria mare
Desceapta in fruntasime Bogdanu prin cuvantare.
Si falnicu se radica din jiltulu stralucitu
Veru-Arbure intielectulu, in vorba iscusitu,
Si dice: „O! marite carmaciu din asta tiara,
Si voi fartati de lupta! Stravechile hotara,
Mos'a nostra scumpa din giurulu de Carpati
Ni cere scutulu nostru, ni cere-alu nostru bratiu.
O! pote fi pre lume unu glasu mai santu, mai mare
Ca glasulu, care striga: „Plecati si dovediti,
Ca in vetrele strabune barbari nu suferiti!
Sa vada, se intielega gagin'a samintie,
Ca viti'a Romei vechia si astadi inca scie
Sa mora, sa traiasca pentru mos'a sea,
Caci e moscenitoria si donna peste ea!“
Sa imbratisamu, cu toti, o frati de biruintia,
Cu inima de flacari, cu sufletu, cu credintia,
Acestu puternicu cugetu, acestu puternicu planu
Urditu cu intielectiune de alu nostru Capitanu.
Sa radicamu din tierna marirea stramosiesca,
Pre vechile hotare falosi sa falsaiasca
Ai stegariloru vulturi! si-alu veghiloru glasu
Sa impedece, sa nfrunte alu dusimaniloru pasu.
Si Dacia prin sortea trecutulu smerita
Curandu o sa-si rasfire puterea intinerita.
Cerbici ne indoiciose din sanu-i s'oru scula,
Si faima despre dans'a prin lume va sbrua
Si in sboru va spune lumii, ca Dacia traesce,
Si s'a infranatu dusimanulu, ce-acum o bantuesce;
Caci e cu neputintia, din vulturii faimosi,
Din pajuri sa se nasca porumbi neputinciosi!“
(Va urma)

durei; a II. vinu otaririle despre procedur'a sumaria si a III. otaririle despre procedur'a ordinaria.

A patra taere tractéza despre probatiune. Cu acést'a se voru familiarisá procesualistii nostri transilvaneni mai usioru, cáci taiérea acést'a consuna fórté tare cu dreptulu procesualu, ce e inca pána in 1 Iunie 1869 in valóre.

Taiérea a c'incea tractéza despre dispositionile judecatoriei si adeca despre decisiuni si sentintie si despre predarea dispositionilor judecatoresci.

A siesea taiére tractéza despre remediile dreptului.

Dupa otaririle generali despre apelare urméza otaririle speciale despre cele dóu'e moduri ale apelárei adeca: Apelatiunea si gravamenulu de nulitate. Unu recursu, cá remediu specialu, precum l'amu avutu in procedur'a civile din Transilvania nu cunosce procedur'a unghuresca. Suntu numai putiene decisiuni, contra cáror'a inchiepe apelatiune.

Remediile extraordinare ale procedurii unghuresci e rectificarea (igazolás), ce coresponde incátuv'a restitutiunei in integru contra negligerei terminului de predarea vreunui actu séu a dilei de pertractare; si novatiunea cauzei procesuali (perújtas), ce asiderea sémana cu restitutiunea in integru din caus'a greselilor avocatului seu a actelor de probatiune mai tardiu gasite.

In taiérea a sieptea se tractéza despre mesurile asiguratóre.

O modificare fundamentale a dreptului si procedurii de executiune se face prin a opt'a taiére a procedurii unghuresci despre executiunea coercitiva (Zwangsvollstreckung), cárei'a in decurgerea tractárei nóstre i vomu atribui tocmai pentru diferinti'a de dreptulu de pánc'acum usitatu, cu deosebire atentiunea nóstra.

Taiérea a nóu'a se ocupa cu deosebitele moduri a procedurii extraordinare.

Acést'a e in scurtu prospectulu asupr'a cuprinsului procedurii nóue unghuresci, care-lu permitem discussiunei speciale, pentru ca credem a fi mai bine inainte de a intrá in detairi a avé obiectulu in totalitatea sea inainte de-si numai in liniamente generali. Cáci deca cunosci totulu te poti aflá si in deosebitele párti cu multu mai usioru.

(„Hrm. Ztg.“)

R o m a n i ' a .

Inaltimea Sea pléca estadi, Sambeta, la 5 ale curentei, la 11 óre diminiéti'a din capitala si merge la Buzeu, fára a se mai oprí nicairi.

La Buzeu va petrece nóptea, si Dumineca, in 6 ale curentei, va inauguré podulu de feru spre Buzeu, datoritu initiativei Mariei Sele, implinindu-se astifeliu vii'a sea dorintia de a vedé acést'a cale, arter'a principale a Romaniei, deschisa cu unu momentu mai inainte.

Din Buzeu Inaltimea Sea va porni deadreptulu la Focsiani. Acolo va petrece nóptea de Dumineca spre Luni, 7 Aprile cându va plecá la Tecuciu, spre a inspectá terenulu pre care are a se stabili taber'a, si in fine se va indreptá, prin Bacáu si Romanu, la Iassi, unde sosesc Mercuri, in 9 Aprile curentu. Dupa „Mon.“

Despre decurgerea alegerilor in Romania spune „Gazet'a Trans.“ ca au fostu sub presiunea Guvernului presentu si inca in o mesura destulu de mare. Adauge insa si urmatórele:

„Tromp. Carpatiloru“ inse lauda procederea si decursulu alegerilor, ea ca profesanta democratismului si a votului universalu vorbesce despre alegeri int'unu modu, cá cum rosii aru face o casta deosebita de ómeni dusmani numelui, natiunei si intereselor Romaniei. Noi nu precepem acést'a enigma, cáci Romanulu“ diurnalulu rosiloru, e destulu de liberalu, democrat si chiaru si natiunelu, cari virtuti predicade nu potu se iésa din sorginti putredi. Vomu vedé in Nr. viit. cum vorbesce „Trompeta“ despre rosii, si apoi vomu face paralela intre diurnalele acestea, cáci ambe se profeséza, casu cele mai románe, cele mai democratice si totusi in obiectulu alegerei suntu dusmane, opuse si atátu de antagóne unulu altui'a. Vomu vedé pre ce cale voru apucá noii alesi, cátu suntu de románi, si deca suntu pre atát'a de resoluti pre cátu veduramu, ca suntu cei trecuti. Vederemo. Din fructe se va cunosce arborele —

V a r i e t á t i .

Imperatés'a Franciei voiesce se calatóreca in ónulu acést'a in orientu. Tempulu pen-

tru caletoria lu va alege de asiá incátu la deschiderea canalului Suez (carele léga marea mediterranea de marea rosia) se fia acolo. Deschiderea se va face in Octobre a. c.

Principele Napoleonu a plecatu in 20 Aprile n. spre Itali'a.

Dlu Steeghe agentulu diplomatu alu Romaniei sosesc in septamán'a acést'a la Vien'a dupa o absentia mai indelungata. Missiunea sea este de a aretá cátu de mare dorintia are regimulu romanescu de a intretiné relatiuni bune cu Austri'a si in legatura cu acést'a de a obli diferentie pre calea cea mai scurta, diferentie de cari comunicatiunea marginasie le póte produce adese ori.

Ld. MC. bar. Rodich petrecu, dupa cum spune K. K. vre o câteva dile in Clusiu. Aci a trecut in revista tóta garnisóne; la ocaziunea acést'a a distinsu pre voluntari. Ei erau pusi de mai marii loru in sirulu din urma; generalulu observándu acést'a a ordinalu sa-i stramute in sirulu primu pentru ca densii representa inteliginti'a trupelor. Dupa aceea a cercetatu pre voluntari in casarme. Acolo s'a incunosciintiatu de numele fiacáru si a conversatu afabilu cu fiacare.

Mauritiu Conrad a plecatu in 22 Aprile la Pest'a; — dupa cum audimu este chiamatu in cas'a magnatiloru.

Personalulu dela guvernulu reg. din Clusiu va presentá inainte de disolverea guvernului unu album comisariului regescu, comitetului P e c h y. In acestu album se voru aflá fotografiile dela intregu personalulu guberniale.

Unu telegramu din Pest'a din 22 Aprile ne insciintiaz, ca in siedinti'a din táiu a dietei cerú stáng'a estrema, cá stindardulu negru-albu sa se delature dea supra cetátiiei regale Bud'a celu putienu sámbata (in 24 a l. c.) la ocaziunea deschiderei dietei. —

In dieta s'a alesu Joi presiedinte dupa etate, deputatulu Pribék din comitatulu Ungu.

Fóia oficiale dela 22 Aprile aduce mai multe denumiri cari stau in legatura cu punerea in lucrare a comandelor cercuali de garde, si divisiunile de instructiune.

Dieta se va prorogá cu 1 Iuliu inainte de intrunirea delegatiunilor. Inainte de prorogare si indata dupa desbaterea adresei se va supune legea electorale unei revisiuni.

In ministeriulu de interne s'a tinnutu in 15 Aprile o siedinta a comisiunei de enqeta pentru afaceri ce privescu organizatiunea politiei de statu pentru Ungari'a si tierile laterale.

Deputatii din dieta Ungariiei dupa partide. „Ung. Ll.“ afla ca in sesiunea presenta suntu alesi 264 deakisti si 159 opusetiunali 15 alegeri suntu inea in restantia.

Proiecte de fusiune erá vorba ca s'au facutu, adeca de o fusiune intre partid'a deakiana si cea a stángei din centru. Redactorulu lui „P. N.“ respinge ori-ce proiecte de fusiune.

Ministrulu Andrásy si secretariulu de statu Hollan suntu denumiti de coloneli la gard'a tierii (honved.)

Opositiune contra legei scolastice in Freiwaldau. (Silesia austriaca). De acolo se scrie dto 15 Apr. a. c. la N. Fr. Bl. urmatórele: Astadi si máne au sa se tiena esamenile anuale la scól'a de aici. Preotimea inse nu voiesce a esaminá din religiune si voiesce, sa esamineze in bisericu pre copii cându va veni si episcopulu respectivu acolo.

La ocaziunea Rusaliiloru celoru nóue va veni unu trenu de petrecere dela Aradu pána la Deva.

Regimulu romanescu, se dice, ca va pasi energicu contra bandelor straine ce aru voi a se formá in tíera; iéra pre acei ce voru fi renitenti i va tramite inaintea tribunaliloru.

„Kreutz Zeitung“ dechiara de scornita scirea, ca bar. Werther are sa fia stramutatu dela Vien'a si sa fia inlocuitu prin bar. Magnus.

Conjuratiune mazzinista au descoperitu autoritátiile din Milanu. Bómbes orsinice, documente chiffrate se confiscara si vre-o cáti-va individi se arestara. Celatea e in linisce.

In parlamentulu englezescu s'a respinsu propunerea lui Disraeli in privinti'a mesuriloru pentru desbracarea bisericiei irice de caracterulu seu de statu pána la 1872.

Revolutiune in Portugalia. In Zambasi'a si Mafr'a a eruptu

revolutiune. Trupele tramise la Zambasi'a au revoltatu. Trupe s'au tramisu si in alte párti.

„Trompeta Carpatiloru“ nr. 717 e imbracata in dolu pentru mórtea principelui Stirbeiu. (Totu respectulu cátra repausatulu, dara semnele de dolu ni se paru prea).

Publicatiune. Din partea comitetului partidei natiunale románe din comitatulu Aradului, cu acést'a se face cunoscutu tuturor membriloru partidei, cumca in 6. Maiu a. c. nou, adeca joi dupa pascile greco-orientale, la 9 óre se va tienne in Aradu la loculul indatinatu un'a adunare generala straordinaria a partidei, — la care cu acést'a suntu provocati toti membrii partidei a se infatisia numeru de cátu mai mare, de órece in acea adunare generala voru fi puse la ordinea dilei mai multe obiecte fórté momentóse si afundu taiatórie in trebile partidei.

Totodata se facu atenti membrii comitetului partidei, cumca nainte de adunarea generala cu o di, adeca in 5. Maiu a. c. st. nou la 9 óre diminiéti'a se va tienne siedinti'a de comitetu, fiindu de doritu ca la aceia se participe in cátu aru fi cu potintia toti membrii comitetului stándu-ne nainte agende de mare interesu.

In fine se face observare, ca afara de acést'a provocare facuta prin diurne, nu se va indreptá neci cátra membrii partidei, neci cátra membrii comitetului provocare deschinita; si asiá domniele loru se nu ascepte alta provocare ci cei cu influintia se caute a incunosciintia si provocá la participare si pre alii cari se afla in apropierea loru.

Datu din siedinti'a comitetului partidei natiunale in Aradu 7 Aprile 1869 stilulu nou.

Ioane Popoviciu Desénu m. p.

Presiedinte substitutu.

Ioane Goldisiu m. p.

notariulu partidei.

Guvernulu a facutu acum dispusetiuni ca in scaunulu Sabiului, Nocrichului, Mediasului, Seghisiórei, Cincului-mare, Cohalmului, distr. Fagarsului; apoi in scaunulu Mercurei si alu Sebesiului sa nu se tiena tergu de vite cornute, si sa nu se intrebuinteze vitele in comunicatiune; ci in tóte jurisdictiunile sa intre in viétia lazaretele, sa se restituie comitele pentru aperarea de bóla si in tóte locurile sa se numere vitele cornute, sa se inchida in grajduri si sa grigéscu de starea sanatátiiei vitelor. — Si trecerea productelor crude animalice (piei etc.) suntu oprite de a se trece pre la Tur-nulu rosu.

Bóla de vite. Abiá amu fostu incunosciintiatu publiculu nostru despre incetarea acestui flagelu si iéra audimu ca s'a aretatu, acum in Talmacu.

In dilele aceste s'a aflatu unu copilu mortu dincolo de Schelimeru in unu riu. Dupa infatiatur'a in care se afla se vede ca e espusu. Ni se pare ca autoritátiile respective au si pusu la cale cele de lipsa pentru eruirea criminalistului.

Furtu de veniuu. In Kalocsa (Ungari'a) s'a furatu din o apoteca patru sprece sticle de nicotinu.

Din Parisu sub datulu 14 Aprile se scio de nou despre dormitoriulu celu renumitu, despre care amintirámú si noi intre varietátiile unui nr. de mai nainte. Acést'a adeca adusu fiintu in 7 Septembre a. tr. in ospitalu si dormindu neintre-ruptu fára de a bea si máncá ce-va, a muritu. In nóptea din 10 pre 11 Aprile se destéplá intái'a óra; agoni'a provéca in bietulu omu o schimbare orguica si vorbindu la destéptare unele cuvinte nepricepute, adormi pentru totu-denn'a. Siepte luni fu nutritu in modu artificiosu pre nasu. —

A n u n c i u .

Facu onoratului publicu cunoscutu, ca din 15 Aprile st. n. a. c. voui eserecítá profesiunea de advocatu cu locuinti'a in Sabiu si me recomendu la purtarea afaceriloru procesuale.

Localulu cancelariei e strad'a pinteniloru (S p o r e r = G a s s e) nr. 319, iéra din 1-a Septembre a. c. incolo strad'a Cisnadiiei nr. 158.

S a b i u , 15 Aprile 1869.

(24—1)

Dr. A. Brote

Burs'a de Vienn'a.

Din 12/24 Apriliu 1869.

Metalicele 5%	61 40	Act. de creditu	282 10
Imprumut. nat. 5%	69 60	Argintulu	121 25
Actiile de banca	724	Galbinulu	5 82